

RESSENYA

Seminari sobre la protecció de la propietat intel·lectual en relació amb la tecnologia digital i Internet

Raquel Xalabarder

Resum

El passat 11 de gener de 2005, els Estudis de Dret i Ciència política de la UOC van organitzar un seminari amb el Sr. Fred von Lohmann,^[www1] assessor sènior en propietat intel·lectual de l'Electronic Frontier Foundation, sobre la protecció de la propietat intel·lectual en relació amb la tecnologia digital i Internet. L'EFF és una fundació sense ànim de lucre, amb seu a San Francisco, que es dedica a la protecció de les llibertats civils i a la defensa de la llibertat d'expressió en el món digital.

Paraules claupropietat intel·lectual, *copyright***Tema**

Propietat intel·lectual

El Sr. Von Lohmann va fer un recorregut històric dels diversos intents de l'anomenada *indústria de continguts* (és a dir, pel·lícules, música, etc.) per controlar –amb la tecnologia– els usos il·lícits i no autoritzats de la propietat intel·lectual.

El recorregut s'inicia el 1984, amb la decisió del Tribunal Suprem nord-americà del cas Sony contra Universal City

[www1]: http://www.eff.org/about/staff/?f=fred_von_lohmann.html

Abstract

On 11th January 2005, the Department of Law and Political Science Studies of UOC organised a seminar with Mr. Fred von Lohmann,^[www1] senior adviser of Intellectual Property at the Electronic Frontier Foundation, about intellectual property protection regarding digital technology and the Internet. The EFF is a non-profit foundation based in San Francisco, working for the civil liberties protection and free speech.

Keywords

intellectual property, copyright

Topic

Intellectual property

Studios, 464 US 416 (1984), en excloure la responsabilitat del fabricant d'una tecnologia (en aquell cas, un reproductor/gravador de vídeo) per les infraccions de propietat intel·lectual que puguin cometre els seus usuaris (en aquell cas, en gravar les pel·lícules emeses per televisió), atès que la tecnologia era capaç de tenir un nombre substancial d'usos no infractors («merely capable of substantial noninfringing uses»). En aquest cas concret,

el Tribunal Suprem va concloure que la majoria d'usuaris utilitzaven el Betamax per a fer gravacions d'emissions de televisió amb l'objectiu de veure-les en un altre moment i que aquest «time-shifting» era un ús legítim emparat per la doctrina del «fair use». Aquesta decisió ha servit de base durant els darrers vint anys per al desenvolupament i la comercialització –més o menys pacífics– tant del VCR com d'altres noves tecnologies, al marge de la protecció de la propietat intel·lectual.

Al començament del segle XXI, la doctrina Betamax va ser qüestionada arran de l'aparició d'una nova tecnologia, aquest cop, digital: el sistema d'intercanvi de fitxers a Internet. El primer cas va ser A&M Records contra Napster, 239 F.3d 1004 (9th Cir. 2001). Un cop instal·lat a l'ordenador de cada usuari, el programa de Napster permetia, a través d'una pàgina web central, l'intercanvi de tot tipus d'obres (especialment, musicals) que els usuaris del programa tinguessin guardats en un fitxer específic del seu ordenador. Tot i que el cas no va arribar mai al Tribunal Suprem, Napster va ser declarat responsable perquè contribuïa a la infracció («contributory infringement») i també com a responsable subsidiari («vicarious liability») per les infraccions que cometien els seus usuaris en reproduir i transmetre obres alienes sense la corresponent autorització dels seus titulars.

Els sistemes anomenats d'*intercanvi de fitxers*, també coneguts com a P2P (*peer-to-peer*), s'han anat fent més sofisticats, fins al punt de fer innecessari l'existència d'una pàgina web central per a fer «l'intercanvi». Amb els nous sistemes P2P, l'usuari només necessita baixar el programa (normalment, de manera gratuïta) i, un cop instal·lat, pot intercanviar fitxers amb altres usuaris sense necessitat de passar per un servidor central (sovint, però, alguns dels mateixos usuaris fan de «miniservidors»). Aquesta descentralització permet excloure –o, si més no, fer més difícil de declarar– la responsabilitat del productor del programa. Més difícil, però no impossible. Un cop

més, la indústria de continguts va demandar els fabricants dels programes P2P –StreamCast (productor del programa Morpheus), Gorkster i KaZaA, d'una banda, i Aimster, de l'altra– amb resultats ben diferents: mentre que el Tribunal d'Apel·lació del 9è Circuit declarava que Streamcast, Grokster i KaZaA no eren responsables per les infraccions que cometien els seus usuaris, el Tribunal d'Apel·lació del 2n Circuit declarava la responsabilitat d'Aimster [vegeu, respectivament, MGM contra Grokster, 380 F.3d 1154 (9th Cir. 2004) i *In re Aimster Copyright Litig.*, 334 F.3d 643 (7th Cir. 2003)].

En cap moment no es va qüestionar que la tecnologia P2P sigui capaç d'usos no infractors (i, per tant, que la doctrina Betamax continuï essent aplicable); el que es qüestionava era la proporció que hi ha d'haver entre usos infractors i no infractors per tal de poder mantenir l'exclusió de responsabilitat, sota els paràmetres de la doctrina Betamax («capable of substantial non-infringing uses»). En altres paraules, quina quantitat és «substancial»? El 9è Circuit va concloure que la proporció per se no és fonamental, sinó únicament la mera capacitat de tenir usos no infractors i va resoldre, per tant, a favor de StreamCast i Grokster. El 7è Circuit va entendre el contrari: que una proporció del 90% d'usos infractors i 10% d'usos legítims impedia excloure la responsabilitat del fabricant del programa. El proper 29 de març de 2005, el Tribunal Suprem revisarà la decisió del 9è Circuit i, en certa manera –tot i que no s'hagi plantejat així–, decidirà quin tribunal d'apel·lació tenia raó.

La decisió és fonamental. Com explica el Sr. Von Lohmann, el que està en joc no és només la tecnologia concreta del P2P, sinó, en general, la capacitat dels productors de continguts per controlar la tecnologia que serveix per a explotar aquests continguts. Quin efecte tindrà la decisió del Tribunal Suprem sobre el futur desenvolupament tecnològic?

Des de Betamax, passant per Napster i ara els productors de P2P, la indústria de continguts ha actuat contra els productors de la tecnologia, però mai contra els usuaris directament. És cert, però, que en els darrers anys, l'MPAA i la RIAA han iniciat una campanya de demandes contra usuaris individuals que pretenen més aviat anar educant el públic en la necessitat de protegir la propietat intel·lectual, que no pas aturar la infracció d'obres mitjançant aquests sistemes.

A banda de reclamar la responsabilitat dels fabricants de la tecnologia, la indústria de continguts ha avançat en altres dues línies d'acció per anar guanyant terreny en el control de la tecnologia. En un primer moment, va aconseguir que tant a escala internacional com a escala nacional, la normativa de propietat intel·lectual acceptés la protecció de les mesures tecnològiques d'accés i anticòpia dins dels sistemes de protecció de la propietat intel·lectual. En aquest sentit, només cal veure els tractats de l'OMPI de 1996 (vegeu WCT i WPPT),^[www2] la Digital Millenium Copyright Act nord-americana de 1998^[www3] i la Directiva 2001/29/CE, de 22 de maig, de la societat de la informació.^[www4] Mitjançant la protecció d'aquestes mesures tecnològiques, el titular pot, per exemple, establir un nombre limitat d'audicions o visions de l'obra, un nombre límit de «còpies privades», o assegurar que l'obra només serà vista pels usuaris d'un terri-

tori concret (mitjançant aparells llicenciats per a aquell territori concret). D'aquesta manera, la protecció de les mesures tecnològiques permet al titular de la propietat intel·lectual ampliar el seu àmbit de control a «usos» concrets que fins ara havien quedat exclosos de l'àmbit del monopoli de l'autor o simplement emparats per alguna de les excepcions legalment previstes (notablement, l'excepció de còpia privada).

Més recentment, en el camí cap a la televisió digital, la indústria de continguts ha guanyat una important batalla: l'FCC ha admès que les televisions digitals identifiquin («broadcast flag») programes concrets per tal de bloquejar la seva gravació, llevat que es disposi del descodificador autoritzat per l'FCC (i indirectament, pels titulars de la propietat intel·lectual). A partir del juliol de 2005, serà il·legal fabricar o importar receptors de televisió digital que no incloguin el sistema de detecció del «broadcast flag», prèviament autoritzat per l'FCC. D'aquesta manera, els titulars de la propietat intel·lectual han aconseguit avançar en la seva pretensió històrica, que és controlar l'explotació de les seves obres mitjançant el control directe de la tecnologia.

Per a més informació, vegeu el web de l'EFF a <http://www.eff.org>.

[www2]: <http://www.wipo.org>

[www3]: <http://www.copyright.gov>

[www4]: <http://www.mcu.es/propint/index.jsp>

Citació recomanada

XALABARDER, Raquel (2005). «Seminari sobre la protecció de la propietat intel·lectual en relació amb la tecnologia digital i Internet». *IDP. Revista d'Internet, Dret i Política* [ressenya en línia]. Núm. 1. UOC. [Data de consulta: dd/mm/aa].

<http://www.uoc.edu/idp/1/dt/cat/xalabarder01.pdf>

ISSN 1699-8154

Raquel Xalabarder

rxalabarder@uoc.edu

Professora dels Estudis de Dret i Ciència Política de la UOC. Especialista en propietat intel·lectual.